

Herstelbeoordeling Religiewetenschappen

**Faculteit der Godgeleerdheid,
Vrije Universiteit Amsterdam**

Quality Assurance Netherlands Universities (QANU)
Catharijnesingel 56
Postbus 8035
3503 RA Utrecht
The Netherlands

Telefoon: 030 230 3100
Fax: 030 230 3129
E-mail: info@qanu.nl
Internet: www.qanu.nl

Projectnummer: Q552

© 2015 QANU

Tekst en cijfermateriaal uit deze uitgave mogen, na toestemming van QANU en voorzien van bronvermelding, door middel van druk, fotokopie, of op welke andere wijze dan ook, worden overgenomen.

INHOUD

Rapport over de bacheloropleiding Religiewetenschappen van de Vrije Universiteit Amsterdam	4
Administratieve gegevens van de opleiding	4
Administratieve gegevens van de instelling.....	4
Samenstelling van het panel.....	4
Aanleiding en achtergrond.....	5
Werkwijze van het panel	6
Samenvattend oordeel van het panel.....	7
Behandeling van de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling.....	8
Bijlagen.....	11
Bijlage 1: Curricula vitae van de panelleden.....	12
Bijlage 2: Bestudeerde afstudeerscripties en documenten.....	13

Dit rapport is vastgesteld op 19 november 2015

Rapport over de bacheloropleiding Religiewetenschappen van de Vrije Universiteit Amsterdam

Dit rapport volgt het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO.

Administratieve gegevens van de opleiding

Bacheloropleiding Religiewetenschappen

Naam van de opleiding	Religiewetenschappen
CROHO-nummer	50902
Niveau van de opleiding:	bachelor
Oriëntatie van de opleiding:	wetenschappelijk (wo)
Aantal studiepunten:	180 EC
Afstudeerrichtingen:	Regulier, Islam, Boeddhisme, Hindoeïsme
Locatie(s):	Amsterdam
Variant(en):	voltijd, deeltijd
Vervaldatum accreditatie:	29-06-2016

Het intern beraad van het visitatiepanel Herstelbeoordeling Religiewetenschappen vond plaats op 12 oktober 2015.

Administratieve gegevens van de instelling

Naam van de instelling:	Vrije Universiteit Amsterdam
Status van de instelling:	bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets:	voorwaardelijk positief

Samenstelling van het panel

Het panel dat de bacheloropleiding Religiewetenschappen van de Vrije Universiteit Amsterdam beoordeelde bestond uit:

- Prof. dr. Dirk Hutsebaut (voorzitter), emeritus hoogleraar Godsdienstpsychologie aan de KU Leuven, België;
- Prof. dr. Stefan Wild, emeritus hoogleraar Islamitische studies en Semitische talen aan de Universiteit van Bonn, Duitsland;
- Prof. dr. Henk Witte, bijzonder hoogleraar Ignatiaanse spiritualiteit aan Tilburg University.

Het panel werd ondersteund door dr. Kees-Jan van Klaveren, die optrad als secretaris.

De curricula vitae van de panelleden zijn opgenomen in Bijlage 1.

Aanleiding en achtergrond

De bacheloropleiding Religiewetenschappen (tot 1 september 2014 Religie en Levensbeschouwing) van de Vrije Universiteit Amsterdam is in juni 2013 bezocht door een visitatiepanel dat in 2012 en 2013 29 opleidingen Theologie en Religiewetenschappen aan tien universiteiten beoordeelde. Op 27 november 2013 stelde het panel zijn definitieve rapport vast. Het panel heeft een van de standaarden uit het van toepassing zijnde beoordelingskader van de NVAO (het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling, d.d. 22 november 2011) als onvoldoende beoordeeld, namelijk standaard 3 (Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties). De overige standaarden zijn als voldoende beoordeeld en vallen om die reden, conform de NVAO-richtlijn (Uitgangspunten bij de beoordeling van een opleiding in een herstelperiode, november 2014), buiten deze herbeoordeling.

Het panel baseerde de onvoldoende op standaard 3 op de gebreken die het constateerde in de afstudeerscripties van de opleiding. Volgens het panel getuigde een deel van deze eindwerken niet van voldoende academische kwaliteit. In een aantal gevallen waren hoofd- en bijvragen niet correct geformuleerd; beschrijving overheerste, ten koste van analyse; beweringen werden soms niet onderbouwd en er werd, vooral in de track Islam, eenzijdig gebruik gemaakt van bronnen. Het panel constateerde in een aantal scripties van deze track ook gebrek aan kritische reflectie en een tekortschietende taalvaardigheid.

In april 2014 heeft de opleiding het panel naar aanleiding van dit oordeel een document gestuurd waarin zij rapporteerde over de acties die zij ondernomen had en van plan was te ondernemen. Het panel heeft in zijn brief van 6 mei 2014 gereageerd op dit document en de NVAO aanbevolen de opleiding de kans te geven het verbeterplan uit te voeren. Op basis van paneladvies en herstelplan constateerde de NVAO dat de opleiding voortvarend te werk was gegaan en zo voldoende aannemelijk had gemaakt binnen twee jaar alsnog aan het kader te voldoen. Op 30 juni 2014 heeft de NVAO daarom besloten de opleiding een herstelperiode toe te kennen en de accreditatie van de bacheloropleiding Religiewetenschappen te verlengen tot en met 29 juni 2016.

In het herstelplan gaf de opleiding aan de volgende maatregelen te zullen doorvoeren:

- Aanscherping en verbetering van het toetsbeleid met onder meer de invoering van plagiaatcontrole, antwoordmodellen, beoordelingsmatrices en *rubrics*. In de scriptieregeling zou de toewijzing van een tweede beoordelaar worden vastgelegd, evenals de voorwaarde dat ten minste één beoordelaar het Nederlands als moedertaal heeft;
- Vergroting van de professionaliteit van docenten door ze te stimuleren versneld een BKO te behalen, ze een cursus scriptiebegeleiden aan te bieden en de non-native speakers intensieve taalcursussen aan te bieden.

Het herstelplan bevatte daarnaast enkele aanvullende verbetermaatregelen op standaard 2, die hier niet ter beoordeling voorliggen maar die door het panel wel zijn bestudeerd en besproken. De opleiding gaf aan het onderwijs in academische en onderzoeksvaardigheden gedurende de hele opleiding te willen versterken. Daarnaast nam de opleiding een aanbeveling uit het rapport van het oorspronkelijk visitatiepanel als uitgangspunt voor een aanvullende maatregel. In dat rapport stelde het panel dat het kenmerkende ‘dialogisch leren’, waarbij activerende werkvormen centraal staan, in de opleiding nauwelijks werd geoperationaliseerd en ook niet opgenomen was in de eindtermen. Het herstelrapport gaf aan dat de opleiding docenten zou betrekken bij de implementatie en operationalisering van ‘dialogisch leren’.

Werkwijze van het panel

Voorbereiding

Het panel heeft een passende werkwijze gezocht voor de herstelbeoordeling van de opleiding, gelet op de aard en de omvang van de geconstateerde problematiek. Het panel heeft, met instemming van de opleiding, gekozen voor een beoordeling op afstand op basis van aangeleverde documenten. Op 31 augustus 2015 stuurde de opleiding een lijst met afgestudeerden aan de secretaris van het panel. In overleg met de voorzitter van het panel werd besloten de afstudeerwerken van de 12 meest recent afgestudeerden te selecteren, omdat in hun scripties de effecten van het herstel het best zichtbaar zouden zijn. In totaal betrof de selectie 11 scripties, waarvan één het afstudeerwerk betrof van twee studenten. Op 8 september 2015 stuurde de opleiding haar verslag van de uitvoering van het herstelplan voor de bachelor Religiewetenschappen naar de secretaris, en op 14 september 2015 de 11 scripties en bijbehorende beoordelingsformulieren; na controle op volledigheid stuurde hij het verslag inclusief bijlagen en de scripties met formulieren aan het panel.

Ter voorbereiding op het intern beraad bestudeerden de panelleden het door de opleiding opgestelde verslag. Het panel bestudeerde ook het Accreditatiebesluit van de NVAO over de bacheloropleiding Religiewetenschappen, d.d. 30 juni 2014. Elk van de panelleden bestudeerde een deel van de geselecteerde afstudeerscripties (zie bijlage 2). Ieder panelid mailde voorafgaand aan het intern beraad zijn eerste indrukken aan panel en secretaris.

Intern beraad en rapportage

Op 12 oktober 2015 heeft het panel een gezamenlijk overleg gevoerd in Tilburg om zijn bevindingen op basis van het materiaal te bespreken en de oordelen vast te leggen. Tijdens het intern beraad heeft het panel ook vastgesteld dat het over genoeg informatie beschikte om tot een oordeel te komen. Op basis van de bevindingen van het panel heeft de secretaris een conceptrapport opgesteld. Na vaststelling van het conceptrapport door de panelleden is het aan de opleiding voorgelegd om het te toetsen op feitelijke onjuistheden. Het panel heeft het commentaar van de opleiding besproken en vervolgens het definitieve rapport vastgesteld.

Beslisregels

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO heeft het panel de volgende definities voor de beoordeling van de afzonderlijke standaarden en de opleiding als geheel gehanteerd:

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs verwacht mag worden van een bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Onvoldoende

De opleiding voldoet niet aan de gangbare basiskwaliteit en vertoont op meerdere vlakken ernstige tekortkomingen.

Voldoende

De opleiding voldoet aan de gangbare basiskwaliteit en vertoont over de volle breedte een acceptabel niveau.

Goed

De opleiding steekt systematisch uit boven de gangbare basiskwaliteit.

Excellent

De opleiding steekt systematisch ver uit boven de gangbare basiskwaliteit en geldt als een internationaal voorbeeld.

Samenvattend oordeel van het panel

Dit rapport heeft betrekking op de beoordeling van het herstel van de bacheloropleiding Religiewetenschappen van de Vrije Universiteit Amsterdam. Naar aanleiding van het initiële beoordelingsrapport uit 2013 heeft de opleiding een herstelperiode toegewezen gekregen waarin ze standaard 3 van het van toepassing zijnde beperkte beoordelingskader aan de hand van een door de NVAO goedgekeurd herstelplan diende te verbeteren. Het panel handhaaft het voldoende oordeel van de initiële visitatie op standaarden 1 en 2.

De opleiding heeft overeenkomstig het herstelplan een aantal verbeteringen doorgevoerd ter versteviging van het toetsbeleid en bevordering van docentprofessionalisering. Het panel heeft geconstateerd dat deze maatregelen geleid hebben tot een forse kwaliteitsverbetering op institutioneel vlak. Het panel stelde vast dat de genomen maatregelen ook in de praktijk effectief zijn geweest en dat alle scripties nu een voldoende eindniveau laten zien.

De opleiding werkt ook aan een herziening van het curriculum, waarbij de leerlijn onderzoeksvaardigheden verzaamd wordt. Die maatregel vormt weliswaar geen onderdeel van deze herstelbeoordeling, maar het panel oordeelt positief over deze aanpassing en meent dat de opleiding hiermee een ambitie tot blijvende kwaliteitsverbetering laat zien. Datzelfde geldt voor de door de opleiding in gang gezette operationalisering van het 'dialogisch leren' binnen de bestaande modules.

Het panel concludeert dat de opleiding een ontwikkeling in gang heeft gezet die vertrouwen geeft in een verdere verhoging van de kwaliteit van toetsing en van het eindniveau van de scripties. Het verwacht dat de grote verbeteringen die de opleiding op beleidsniveau heeft doorgevoerd, in toenemende mate hun weg zullen vinden naar de praktijk van onderwijs en toetsing. Het vertrouwt erop dat deze praktijkervaring op haar beurt zal leiden tot evaluatie en waar nodig aanpassing van het beleid.

Het panel beoordeelt de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling als volgt:

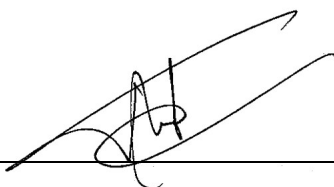
Bacheloropleiding Religiewetenschappen:

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties voldoende

Algemeen eindoordeel voldoende

De voorzitter en de secretaris van het panel verklaren hierbij dat alle panelleden kennis hebben genomen van dit rapport en instemmen met de hierin vastgestelde oordelen. Zij verklaren ook dat de beoordeling in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Datum: 19 november 2015

Prof. dr. Dirk Hutsebaut

Dr. Kees-Jan van Klaveren

Behandeling van de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling

---

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting:

Het gerealiseerde niveau blijkt uit de tussentijdse en afsluitende toetsen, de afstudeerwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren. De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk.

Bevindingen

In het rapport uit 2013 constateerde het panel dat de toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties van de opleiding Religiewetenschappen niet voldeden aan alle kwaliteitseisen die daar volgens standaard 3 aan worden gesteld. Het panel oordeelde dat het niveau van de bachelorscripties tekortschoot waar het ging om academisch niveau, afbakening van hoofd- en bijvragen en in sommige gevallen schrijfvaardigheid en beheersing van de Nederlandse taal. In haar accreditatiebesluit van 30 juni 2014 stelde de NVAO vast dat de opleiding met haar herstelplan en al genomen maatregelen aannemelijk maakte bij een nieuwe beoordeling wel aan de kwaliteitseisen te zullen voldoen. In dit hoofdstuk wordt de uitvoering van deze maatregelen beoordeeld; vervolgens komt het panel tot een herzien oordeel op standaard 3.

Op basis van de elf gelezen scripties komt het panel tot de conclusie dat alle scripties blijken te geven van een ruim voldoende eindniveau. De vraagstelling van de scripties is beter afgebakend en het taalgebruik is verbeterd en meer academisch. Het panel merkte nog wel enkele imperfecties op. Zo bleef een scriptie uit de Islamtrack nog erg steken in een weinig hermeneutische lezing van de Koran, ontbeerde een ander eindwerkstuk een heldere vraagstelling en werd een derde scriptie, over een katholieke middelbare school, begeleid door een pedagoog die vooral bekend leek te zijn met de protestantse traditie. Niettemin laten ook deze scripties volgens het panel een voldoende eindniveau zien.

Het panel bestudeerde ook de documentatie met betrekking tot het nieuwe toetsbeleid van de opleiding en concludeert daaruit dat de herziening van het toetsbeleid op papier goed in elkaar zit. Het is verheugd te zien dat met de invoering van beoordelingsmatrices en antwoordmodellen suggesties van het oorspronkelijke visitatiepanel ter harte zijn genomen en constateert dat de borging van de kwaliteit van toetsing procedureel op orde is. Ook met de verplichting van een tweede lezer in de scriptieregeling en de garantie van ten minste één Nederlandstalige beoordelaar is werk gemaakt van de bezwaren en aanbevelingen van het initiële panel. De inzet van extra *peer reviewers* bij de track Islam ten slotte waarborgt dat de westerse traditie als vertrekpunt voor het onderzoek wordt gehanteerd.

Volgens het panel is een belangrijke volgende stap dat deze procedurele maatregelen ook volledig doordringen tot de dagelijkse onderwijspraktijk van de docenten. Een van de scripties is door twee studenten geschreven, een mogelijkheid die is opgenomen in de scriptieregeling. Anders dan die regeling voorschrijft vermeldt de scriptie echter nergens welke delen door welke auteur zijn geschreven, en het feit dat de beoordelingsformulieren voor de twee studenten identiek zijn doet vermoeden dat ook van een strikt individuele beoordeling geen sprake is geweest. In het scriptiereglement wordt daarnaast vermeld dat iedere scriptie vergezeld moet gaan van een door de student ondertekende verklaring dat de scriptie is gebaseerd op eigen werk. Een dergelijke verklaring, die plagiaat tegen moet gaan,

heeft het panel niet in alle gevallen aangetroffen. Het vermoedt op grond van deze voorbeelden dat de docenten zich nog wat onwennig voelen in het gebruik van formulieren en het volgen van procedures. Nu de opleiding passende procedures en formulieren ontwikkeld heeft, dient volgens het panel ingezet te worden op een cultuuromslag onder docenten om tot een optimale kwaliteitsversterking te komen.

Het (gebruik van het) beoordelingsformulier zelf is eveneens door het panel bestudeerd. Het stelt vast dat dit formulier in zijn opzet wat bureaucratisch aandoet: het maakt inzichtelijk welk oordeel er op welk deelaspect gegeven wordt, maar kan daarmee makkelijk een afvinklijstje worden, zeker zolang de ruimte voor opmerkingen als optioneel ervaren wordt door docenten. Het panel is positief over de invoering van het formulier en de toegenomen transparantie van beoordeling die ermee bereikt wordt, maar vraagt zich af of docenten er optimaal mee uit de voeten kunnen. Het adviseert daarom om met docenten te evalueren welke elementen in de praktijk behulpzaam of juist hinderlijk zijn bij het formulieren van een passende en transparante beoordeling, en het formulier waar nodig bij te stellen.

In de stand-van-zakennotitie van de opleiding wordt aangestipt dat er binnen de opleiding wat verlegenheid bestaat rond het optreden van de Examencommissie bij het steekproefsgewijs controleren van de bachelorscripties, een maatregel die nu voor het eerst wordt uitgevoerd. Volgens het verslag van de opleiding wordt deze werkwijze door docenten ervaren als mosterd na de maaltijd: de student is immers al afgestudeerd wanneer de controle plaatsvindt. Docenten zijn daarom ook niet gemotiveerd om achteraf op verzoek van de Examencommissie als derde beoordelaar op te treden. Het panel is positief over het feit dat de opleiding laat zien in de praktijk ervaring met deze maatregel te hebben opgedaan. Deze ervaringen kunnen de Examencommissie helpen om na te denken over andere vormen van borging die minder het karakter hebben van controle achteraf. Daarbij kan gedacht worden aan maatregelen die bijdragen aan kalibratie van becijfering binnen de opleiding of met verwante opleidingen elders, of aan toerusting van examinatoren bij hun toetsende en beoordelende taken. Daarnaast valt te overwegen een expert van buiten aan te trekken die kan adviseren over verdere vormgeving en aanpassing van het borgingsproces.

De opleiding heeft niet alleen het toetsplan, maar ook het studieprogramma als geheel onder de loep genomen en is bezig aan een herziening van het curriculum. De verschillende tracks worden gelijkgeschakeld en de leerlijn onderzoeksvaardigheden is door de hele opleiding heen waar nodig versterkt. Het panel is positief over die versterking, die wordt voortgezet in de nieuwe voorbereidende scriptiemodule. Hoewel de curriculumherziening hier niet ter beoordeling voorligt, is het panel te spreken over de voorgenomen verbeteringen en verwacht het dat daarmee zowel de specificiteit van de opleiding als haar algemeen vergelijkend karakter versterkt worden.

De opleiding heeft ten slotte het ‘dialogisch leren’ geoperationaliseerd. Zij meldt dat deze leermethode niet is opgenomen in de eindtermen, zoals het oorspronkelijk panel adviseerde, omdat het hier gaat om een attitude en niet om competenties. Ook is er niet gekozen voor het inrichten van een apart vak, zoals een andere suggestie luidde, maar heeft de opleiding ervoor gekozen het ‘dialogisch leren’ op te nemen in de bestaande modules door in werkgroepen te oefenen met interreligieuze dialoog. Ook deze maatregel vormt geen onderdeel van deze beoordeling. Het panel respecteert de afwegingen van de opleiding in dezen en vertrouwt erop dat het ‘dialogisch leren’ een aandachtspunt zal blijven in de uit te voeren herprogrammering van de bacheloropleiding.

Overwegingen

Het panel concludeert dat de herstelmaatregelen die de opleiding heeft getroffen in het herzien van het toetsbeleid en het professionaliseren van de docenten, effectief zijn geweest. Het heeft vastgesteld dat de scripties die het heeft gelezen alle een voldoende eindniveau laten zien. Het vertrouwt erop dat de institutionele verbeteringslag die de opleiding onderneemt, ook in de toekomst zal bijdragen aan verbetering van de kwaliteit van de eindwerken.

Conclusie

Bacheloropleiding Religiewetenschappen: het panel beoordeelt Standaard 3 als ‘voldoende’.

Algemeen eindoordeel

De bacheloropleiding Religiewetenschappen heeft met de herziening van haar toetsbeleid naar het oordeel van het panel een forse en omvangrijke kwaliteitsverbetering ingezet. Die verbetering wordt voortgezet in de voorgenomen herziening van het curriculum, een inspanning die het panel waardeert. Het panel wijst erop dat deze institutionele verbetering een eerste stap is in een proces van algehele versterking van het eindniveau en het systeem van toetsing en beoordeling. De inbedding in de praktijk is de volgende stap in dit proces en blijft daarmee een aandachtspunt. Daarbij heeft het beleid baat bij evaluatie en aanscherping vanuit die praktijk. De kwaliteitsverbetering van de scripties, die nu allemaal een voldoende eindniveau laten zien, kan volgens het panel zeker nog verder worden vergroot. De institutionele verbeteringen geven het panel vertrouwen in de verdere kwaliteitsverbetering van zowel het systeem van toetsing en beoordeling als het gerealiseerd eindniveau.

Conclusie

Het panel beoordeelt de *bacheloropleiding Religiewetenschappen* als ‘voldoende’.

Bijlagen

Bijlage 1: Curricula vitae van de panelleden

Prof. dr. D. (Dirk) Hutsebaut (1943) is emeritus hoogleraar Godsdienstpsychologie aan de Katholieke Universiteit Leuven. Na zijn studies filosofie en psychologie aan die instelling was hij van 1970 tot 1976 tijdelijk assistent bij Prof. A. Vergote aan het Centrum voor Godsdienstpsychologie. In 1976 promoveerde hij op een proefschrift over religieuze houdingen bij volwassenen: *Geloven als geleefde relatie. Onderzoek naar de componenten en structuur*. Als docent en later hoogleraar Godsdienstpsychologie onderzocht hij de psychologie van de religieuze ontwikkeling bij kinderen, adolescenten en volwassenen. Daarnaast was hij gedurende zes jaar voorzitter van het departement Psychologie aan de Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen in Leuven, voorzitter van de beoordelingscommissie en de evaluatiecommissie van het departement en lid van het bureau faculteit. Hij ging in 2006 met emeritaat, maar doceerde nog twee jaar het vak psychologie van de religieuze ontwikkeling. Sinds 2014 onderwijst hij het vak Godsdienstpsychologie aan het Lumen Christi Institute in Arusha, Tanzania.

Prof. dr. S. (Stefan) Wild (1937) studeerde tussen 1954 en 1961 Semitische Talen, Filosofie en Oude-Testamentswetenschap aan de universiteiten van München, Yale (USA), Erlangen en Tübingen. Hij promoveerde in München met een dissertatie over Arabische lexicografie en werd in 1962 referent aan het Orient-Institut der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft in Beiroet, Libanon. Van 1963 tot 1968 was hij assistent aan het Orientalische Seminar van de Universiteit Heidelberg. Hij habileerde 1968 in München met een studie over Libanese plaatsnamen. Van 1968 tot 1973 was hij directeur van het Orient-Institut in Beiroet. In februari 1974 werd hij benoemd tot buitengewoon hoogleraar voor Arabisch, Semitologie, Islam in zijn sociaal-historische aspecten en het Syrisch aan de Gemeentelijke Universiteit van Amsterdam. Vanaf september 1977 tot aan zijn emeritaat in 2002 was hij hoogleraar voor Semitische Talen en Islamwetenschap aan de Universiteit van Bonn. Hij was tussen 1982 en 2008 uitgever van het tijdschrift *Die Welt des Islams. International Journal for the Study of Modern Islam* (Leiden).

Prof. dr. H.P.J. (Henk) Witte (1947) is bijzonder hoogleraar theologie en spiritualiteit vanuit Ignatiaans perspectief aan de Tilburg School of Catholic Theology van Tilburg University. Na zijn studie in Tilburg en Nijmegen was hij als wetenschappelijk medewerker, later universitair docent dogmatiek werkzaam aan de Theologische Faculteit Tilburg. Tussen 1995 en 2005 werkte hij tevens als senior beleidsmedewerker aan het Secretariaat van de Nederlandse Bisschoppenconferentie en vanaf 2005 als universitair hoofddocent aan wat nu de Tilburg School of Catholic Theology is. Van 2007 tot 2011 was hij lid van het managementteam als vicedecaan onderwijs. Hij is gepromoveerd in Tilburg op een onderwerp betreffende Vaticanum II en publiceerde vooral op het gebied van de ecclesiologie, oecumenica en ambtstheologie.

Bijlage 2: Bestudeerde afstudeerscripties en documenten

Voor het bezoek heeft het panel de afstudeerscripties bestudeerd van de studenten met de volgende studentnummers:

2519986	2518306	1745700
2523799	2060310	2118092
2521572	2528928	1976184
2523570	2513878	1921436

In aanloop naar het intern beraad heeft het panel, naast het Verslag van de uitvoering van het herstelplan voor de Bachelor Religiewetenschappen, onder meer de volgende documenten bestudeerd:

- Rapport Evaluatiecommissie Bachelor Religiewetenschappen;
- Curriculumherziening 2015;
- Bachelor- en masterscriptiebeoordelingsformulier Godgeleerdheid;
- Richtlijnen voor het schrijven van een scriptie;
- Richtlijnen voor het schrijven van Bachelormodulepapers;
- Scriptieregeling Faculteit der Godgeleerdheid 2014;
- Lijst van peer reviewers voor alle Bachelor Islammodules en hun CIT-docenten;
- Studiehandleiding voorbereiding bachelorscriptie;
- Syllabus Academische Vaardigheden 2015-2016;
- Scriptieprotocol.